

Predizborni program

Most Dubrovnik
Lokalni izbori 2021

PLAN ZA
POLJOPRIVREDU

PLAN ZA POLJOPRIVREDU

Općenito o Planu za poljoprivredu

- Dokument Plan za poljoprivredu ima za cilj artikuliranje našeg viđenja razvoja poljoprivrede na području Grada Dubrovnika u narednom periodu, bez želje za populizmom ili jeftinom političkom demagogijom
- Koncept PLANA je osmišljen tako da svako poglavlje koje obrađujemo ima prvi dio u formi kratke analize trenutačne situacije, te drugi u formi prijedloga rješenja, koji su razrađeni u suradnji sa građanskim inicijativom DUBROVNIK EKO ZONA
- Oba dijela su potkrepljena relevantnim statističkim podatcima

PLAN ZA POLJOPRIVREDU

- Smatramo da Grad Dubrovnik mora staviti na raspolaganje našim sugrađanima težeg socijalnog stanja zemljišta koja su mu dodjeljena od strane Republike Hrvatske
- Također, smatramo da Grad Dubrovnik, u suradnji sa Zakladiom Blaga djela, te institucijama koje imaju neobrađeno poljoprivredno zemljište u svom vlasništvu, mora iznaći načina kako staviti na raspolaganje i preostala zemljišta za potrebe razvoja projekta Urbane permakulture na užem području Grada Dubrovnika
- Grad Dubrovnik i Zaklada Blaga djela imaju zemljišta na najužem području Grada, koja se, između ostalog, mogu koristiti u svrhu edukacije najmlađih (škole, vrtići)

PLAN ZA POLJOPRIVREDU

Kratak uvod

- Prije više od godinu dana, MOST Dubrovnik je na Gradskom vijeću predložio dodjelu poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države na korištenje građanima Grada Dubrovnika, po uzoru na neke druge gradove u RH
- Osim zemljišta u vlasništvu RH, slična zemljišta na administrativnom području Grada Dubrovnika su u vlasništvu Zaklade Blaga djela i ostalih Institucija koje imaju neobrađeno poljoprivredno zemljište u svom vlasništvu
- Temeljem našeg prijedloga i pokrenute inicijative, Grad Dubrovnik je dao izraditi PROGRAM raspolažanja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu RH na svom području, koji je usvojen na Gradskom vijeću početkom ove godine, da bi potom i Dubrovačko - neretvanska županija dala suglasnost na isti

PLAN ZA POLJOPRIVREDU

Kratak uvod

- Osim izrade PROGRAMA, Grad Dubrovnik je morao mapirati i popisati i poljoprivredno zemljište u svom vlasništvu te ga ponuditi građanima na raspolaganje. To, međutim, do danas nije napravljeno
- Interes za obrađivanjem zapuštenih površina u URBANIM područjima, koja nisu u sklopu Programa, a nalaze se u neposrednoj blizini naselja (tzv. URBANI VRTOVI), je iznimno visok, za što je nužno zadovoljavanje određenih preuvjeta

Stoga, naš PLAN ZA POLJOPRIVREDU obuhvaća sljedeće:

- 1. REALIZACIJA PROGRAMA RASPOLAGANJA POLJOPRIVREDNIM ZEMLJIŠTEM**
- 2. URBANA PERMAKULTURA**

REALIZACIJA PROGRAMA RASPOLAGANJA POLJOPRIVREDNIM ZEMLJIŠTEM

Kratka analiza trenutačnog stanja

- Ukupna površina poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države na području grada Dubrovnika iznosi 25,17 ha
- Na području grada Dubrovnika ne postoje površine poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu RH koje su bile u dosadašnjem raspolaganju
- Jedan hektar, kao mjerna jedinica za površinu, iznosi 10.000 m² (100 x 100 m)

REALIZACIJA PROGRAMA RASPOLAGANJA POLJOPRIVREDNIM ZEMLJIŠTEM

- Iako je maksimalna površina koja se može ovim Programom dati u zakup pravnim i fizičkim osobama iznosi 5 ha, MOST se zalaže da se, obzirom na prvenstveno socijalni karakter projekta, poljoprivredne površine koje se daju u zakup budu manje
- Ukupne površine po oblicima raspolaganja su sljedeće :
  - Površine određene za povrat = 3,72 ha
  - Površine određene za zakup = 21,45 ha

REALIZACIJA PROGRAMA RASPOLAGANJA POLJOPRIVREDNIM ZEMLJIŠTEM

Kratka analiza trenutačnog stanja

- U smislu Zakona o poljoprivrednom zemljištu, poljoprivrednim zemljištem se, između ostalog, smatraju poljoprivredne površine koje su u katastru po načinu uporabe opisane kao :
  - Vrtovi
  - Livade
  - Pašnjaci
  - Voćnjaci
  - Maslinici
  - Vinogradi...
- Drugo zemljište koje se također može privesti poljoprivrednoj proizvodnji se također smatra poljoprivrednim zemljištem

REALIZACIJA PROGRAMA RASPOLAGANJA POLJOPRIVREDNIM ZEMLJIŠTEM

Kratka analiza trenutačnog stanja

- Jedno od najvažnijih načela raspolaganja državnim poljoprivrednim zemljištem na području grada Dubrovnika je da ono mora biti u funkciji poljoprivredne proizvodnje, uzimajući u obzir tradicijsku proizvodnju ovog kraja i specifičnosti pojedinih poljoprivrednih površina definiranih Programom raspolaganja poljoprivrednim zemljištem
- Grad će Dubrovnik sve slobodne površine državnog poljoprivrednog zemljišta odrediti za ZAKUP I POVRAT

REALIZACIJA PROGRAMA RASPOLAGANJA POLJOPRIVREDNIM ZEMLJIŠTEM

Kratka analiza trenutačnog stanja

- Katastarske čestice poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu RH određenih za davanje u ZAKUP se nalaze u sklopu sljedećih K.O (katastarskih općina) :
  - **K.O Dubrovnik, K.O Lopud, K.O Brsečine, K.O Mrčeve, K.O Mravinjac, K.O Šumet, K.O Orašac, K.O Zaton, K.O Komolac, K.O Obuljeno, K.O Sustjepan, K.O Suđurađ, K.O Dubravica**
- Katastarske čestice poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu RH predviđene za POVRAT se nalaze u sklopu sljedećih K.O (katastarskih općina) :
  - **K.O Lopud, K.O Klišević, K.O Zaton i K.O Brsečine**

REALIZACIJA PROGRAMA RASPOLAGANJA POLJOPRIVREDNIM ZEMLJIŠTEM

Što predlažemo ?

- Građanska inicijativa DUBROVNIK EKO ZONA I MOST Dubrovnik predlaže žurnu izradu PRAVILNIKA o dodjeli zemljišta s kriterijima koji su predložili građani te raspisivanje natječaja
- Uspostavljanje Povjerenstva za dodjelu zemljišta u kojemu prevladavajuću ulogu imaju građani
- Donošenje jasnog socijalnog cenzusa kao preduvjeta za dodjelu poljoprivrednog zemljišta, te raspodjela istog prema prioritetima
- Ponuditi zemljište u zakup po simboličnom cijenama

REALIZACIJA PROGRAMA RASPOLAGANJA POLJOPRIVREDNIM ZEMLJIŠTEM

- Obavezu korištenja domaćeg sjemena u sadnji koji je proglašen nacionalnim blagom
- Stvaranje preduvjeta za navodnjavanje dodjeljenog poljoprivrednog zemljišta korištenjem spremnika vode za sakupljanje kišnice ukoliko na zemljištima / parcelama ne postoji izravan pristup vodi
- Zamljište koje se ne dodijeli građanima treba dodijeliti OPG-ovima za proizvodnju domaćih proizvoda koji se mogu plasirati u turistički sektor
- Osim poljoprivredne proizvodnje, predlažemo da se ostatak nedodijeljene površine ponudi za razvoj stočarstva van užeg gradskog područja

URBANA PERMAKULTURA

Kratka analiza trenutačnog stanja

- U ovim kriznim, COVID 19 vremenima uzrokovanim pandemijom koronavirusa, smatramo osobito važnim poticanje održivog razvoja unutar administrativnog područja Grada Dubrovnika, a jedna od mogućnosti za to je i **URBANA PERMAKULTURA (tzv. urbani vrtovi)**
- Krovovi i dvorišta zgrada spadaju u zajedničke prostore, tako da stanari ne mogu bez dogovora sa susjedima samoinicijativno saditi nigdje, osim na vlastitom balkonu.
- Isto tako, ako se stanari organiziraju i žele obrađivati zapanjenu površinu u neposrednoj blizini svojih mesta stanovanja, to neće moći bez odobrenja gradskih vlasti, ukoliko je površina u vlasništvu jedinice lokalne samouprave. Dosta je primjera permakulturnih projekata koje su gradske uprave zaustavile.

URBANA PERMAKULTURA

Kratka analiza trenutačnog stanja

- Permakulturni projekti doprinose očuvanju zelenih površina u gradovima
- Dubrovniku je, nažalost, urbana permakultura potpuno nepoznat pojam.
- Prepoznavanjem projekata urbane permakulture, lokalne vlasti pomažu svojim građanima pri uzgoju vlastite ekološke zdrave hrane s ciljem zdravije ishrane te istovremeno uštede dijela sredstava namijenjenih za prehranu, ali i čuvaju zelene površine od prenamjene u građevinske zone.
- Osim Grada Dubrovnika, zemljišta koje se može koristiti u svrhu urbane permakulture posjeduje Zaklada Blaga djela (ova zemljišta mogu se dodijeliti na korištenje građanima izravno bez javnog natječaja)
- Na spomenutim zemljištima bi se mogle uzgajati poljoprivredne kulture sve dok ne budu korištena za druge socijalne mjere, poput, na primjer, izgradnje socijalnih stanova

URBANA PERMAKULTURA

Što predlažemo ?

- Napraviti **REGISTER POLJOPRIVREDNIH POVRŠINA** koje se nalaze na administrativnom području Grada Dubrovnika, a koje nisu obuhvaćene PROGRAMOM raspolađanja poljoprivrednim zemljištem
- Riječ je o manjim ili većim površinama u vlasništvu Grada Dubrovnika, i Zaklade Blaga djela, te ostalih institucija koje imaju neobrađeno poljoprivredno zemljište u svom vlasništvu
- Paralelno s tim, organizirati cikluse interaktivnih edukacija za sve zainteresirane sugrađane o **URBANOJ PERMAKULTURI** i mogućnostima participacije građana u uspostavljanju vrtova u Gradu Dubrovniku, hrane na balkonu ili gradskih društvenih vrtova
- Uspostaviti Povjerenstvo za dodjelu zemljišta, koje mora uključivati zainteresirane sugrađane

URBANA PERMAKULTURA

Što predlažemo ?

- **Donošenje jasnog socijalnog cenzusa kao preduvjeta za dodjelu poljoprivrednog zemljišta u sklopu URBANE PERMAKULTURE, te raspodjela istog prema prioritetima**
- **Ponuditi zemljište u zakup po simboličnom cijenama**
- **Obavezu korištenja domaćeg sjemena u sadnji**
- **Stvaranje preduvjeta za navodnjavanje dodjelenog poljoprivrednog zemljišta postavljanjem i korištenjem spremnika vode za sakupljanje kišnice, ukoliko na dodjeljenim zemljištima / parcelama ne postoji izravan pristup vodi**

URBANA PERMAKULTURA - PRIMJER

Šuma Hladnica

- Na području šume Hladnica, u neposrednoj blizini Opće bolnice Dubrovnik, se nalaze dvije parcele u vlasništvu Grada Dubrovnika u ukupnoj veličini oko 25000 m² (oko 2,5 Ha)
- Taj prostor je neuredan i zapušten do te mjere da su šumski putevi djelomično zakrčeni ostacima slomljenih stabala, suhozidi zapušteni i djelomično urušeni, te da je cijeli prostor većim dijelom obrastao u korov
- Obzirom da je taj vrijedni prostor u samom užem dijelu Grada Dubrovnika, idealan je za provedbu projekta urbane permakulture
- Preduvjet za to je čišćenje i odvoz smeća, hortikulturno uređenje, uređenje pješačkih staza, a sve kako bi se taj vrijedan prostor doveo u funkcionalno stanje

URBANA PERMAKULTURA - PRIMJER

- Paralelno s tim, stručnjaci sa Agronomskog fakulteta u Zagrebu moraju biti konzultirani kako bi obišli prostor, te napravili elaborat koji bi se odnosio na mikrolokacije koje su povoljne za razvoj projekta URBANE PERMAKULTURE u sklopu površine, te prijedloge poljoprivrednih kultura koje se na toj mikrolokaciji mogu saditi
- Tek tada se može krenuti sa parcelizacijom i dodjelom zemljišta prema socijalnim cenzusu i po simboličnim cijenama, uz obavezu korištenja domaćeg sjemena u sadnji
- Po istom modelu treba nastaviti i na drugim površinama unutar užeg područja Grada Dubrovnika, koje su u vlasništvu Grada Dubrovnika, Zaklade Blaga djela ili ostalih institucija koje imaju neobrađeno poljoprivredno zemljište u svom vlasništvu

HVALA NA PAŽNJI